Lietas arhīva Nr. A42-00550-23/25
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:0414.A420247722.10.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2023.gada 14.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M. Markovs

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicēja /pers. A/ pieteikuma (reģ.Nr.2430) par Valsts ieņēmumu dienesta 2022.gada 31.janvāra lēmuma Nr.31.1-22.10/22.10/497 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nodokļu pārvaldes Otrās datu ticamības novērtējuma daļa (turpmāk – nodokļu pārvalde) veica datu atbilstības pārbaudi par pieteicēja 2018. un 2019.gadā gūto ienākumu no azartspēļu laimestiem. Pārbaudes rezultātā nodokļu pārvaldes 2021.gada 26.novembra lēmumu Nr.31.1-8.68/8.68/179655 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteica iedzīvotāju ienākuma nodokli 105 236,65 *euro* (par 2018.gadu 53 748,17 *euro* un 2019.gadu 51 488,48 *euro*) un nokavējuma naudu 33 212,90 *euro* (par 2018.gadu 21 499,27 *euro* un 2019.gadu 11 713,63 *euro*) apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs vērsās pie dienesta ģenerāldirektora ar apstrīdēšanas iesniegumu. Ar dienesta 2022.gada 31.janvāra lēmumu Nr.31.1-22.10/22.10/497 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Četri azartspēļu organizētāji (SIA "Joker LTD", SIA "OPTIBET", SIA "Olympic Casino Latvia" un SIA "Alfor") pieteicējam izmaksājuši azartspēļu laimestus – 2018.gadā 185 534,52 *euro* un 2019.gadā 180 933,21 *euro* apmērā. Pieteicējs rezumējošā kārtībā nav aprēķinājis un samaksājis iedzīvotāju ienākuma nodokli no taksācijas gadā gūtajiem ienākumiem.

[1.2] Lietā nav strīda par azartspēļu organizētāju ieskaitītajiem naudas līdzekļiem pieteicēja kredītiestādes kontā. Lietā ir strīds par to, kādā veidā no pieteicēja ienākumiem, kas saņemti no azartspēļu organizētājiem, ir aprēķināms iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

[1.3] Pie fiziskās personas ienākumiem, no kuriem jāmaksā nodoklis, tiek ieskaitīti izložu un azartspēļu laimesti, izņemot, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3 000,00 *euro*.

[1.4] No Azartspēļu un izložu likuma izriet, ka laimests ir visa spēlētājam laimēšanas gadījumā izmaksātā summa, neatkarīgi no spēlētāja veiktajām iemaksām un viņa turpmākās rīcības lēmuma laimesta gūšanai. Savukārt Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 22.[1]punkts noteic, ka, piemērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta 20.[4]punktu, ar ienākumu no izložu un azartspēļu laimestiem saprot jebkuru laimestu Azartspēļu un izložu likuma izpratnē.

[1.5] Pieteicēja iebildumi pēc būtības satur tos pašus argumentus, kādus biedrība "Latvijas Spēļu biznesa asociācija" (turpmāk – biedrība) izteikusi savā 2017.gada 12.jūlija vēstulē Nr.15/17 "Par laimestu aplikšanu ar IIN". Minētā vēstule iesniegta likumprojekta "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" pieņemšanas procesā Saeimā uz 1.lasījumu un tajā izklāstīti biedrības iebildumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanu izložu un azartspēļu laimestiem. Biedrības iebildumi tika izvērtēti likumprojekta izstrādē, taču tie netika atbalstīti.

[1.6] Likumdevējs ir noteicis izložu un azartspēļu laimestus kā iedzīvotāju ienākuma nodokļa objektu.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Dienests nepareizi interpretē likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punktu. Minētajā tiesību normā lietotais jēdziens "laimests" attiecībā uz pieteicēju nav piemērojams.

[2.2] Pieteicējs sniedza skaidrojumu par to, kādā veidā, spēlējot azartspēles, norisinās viss azartspēļu cikls, tajā skaitā arī likmju izdarīšana. Faktiski pieteicējs nevis vinnēja naudas līdzekļus, bet gan zaudēja. Taču dienests šo skaidrojumu ignorējis.

[2.3] Azartspēļu procedūra pēc analoģijas ir līdzīga jebkuram citam naudas ģenerēšanas mehānismam. Pirmajā posmā tiek investēts sākotnējais kapitāls (likme), otrajā posmā persona, kura spēlē konkrēto azartspēli, pamatojoties uz attiecīgās spēles informāciju un tās noteikumiem, pieņem lēmumus. Ja minētie lēmumi pēc veiksmes, laimīguma un sakritības principiem ir veiksmīgi, tad minētā spēles informācija pārvēršas naudas līdzekļos kā laimests (trešais posms).

Vērā ņemams, ka spēle uzskatāma par pabeigtu nevis pēc katras atsevišķas spēles, kur var izkrist vai neizkrist laimests, bet pēc tam, kad spēlētājs ir pilnīgi noslēdzis spēli.

Izskatāmajā gadījumā tā arī notika. Pieteicējs sākotnēji guva laimestus, bet pēc tam bija zaudējumi. Spriežot pēc šiem zaudējumiem, pieteicējs nav ieguvis laimestu. Līdz ar to lēmumā norādītās summas nevar tikt kvalificētas kā ar nodokli apliekamā bāze.

[2.4] Tāpat uzmanība vēršama uz Iedzīvotāju ienākuma likumā ietverto jēdzienu "saņemt". Proti, pieteicējs pēc būtības laimestus nav saņēmis, jo saņemtie līdzekļi tika investēti tālākos spēles procesos un turpmākajās spēlēs.

[3] Tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos dienests pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādīto.

[4] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.[1]panta pirmajai daļai tiesa lietu skata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[6] Dienests lietā konstatējis, ka azartspēļu organizētāji SIA "Joker LTD", SIA "Optibet", SIA "Olympic Casino Latvia" un SIA "Alfor" pieteicēja kredītiestādes kontā kopsummā ir ieskaitījuši naudas līdzekļus 2018.gadā 185 534,52 *euro* un 2019.gadā 180 933,21 *euro*, bet pieteicējs rezumējošā kārtībā nav aprēķinājis un samaksājis iedzīvotāju ienākuma nodokli par minētajiem ienākumiem. Dienests ar pārsūdzēto lēmumu noteicis pieteicējam pienākumu veikt nodokļu samaksu un aprēķinājis nokavējuma naudu.

Pieteicējs lietā neapstrīd naudas līdzekļu saņemšanu un saņemto summu apmēru, bet uzskata, ka par šo ienākumu iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav maksājams.

[7] Ar 2017.gada 28.jūlija likumu "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", kas stājās spēkā 2018.gada 1.janvārī, likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", cita starpā tika ietverts tiesiskais regulējums par iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanu izložu un azartspēļu laimestiem, kas pārsniedz 3000 *euro*, tika noteikta piemērojamā nodokļa likme, kā arī nodokļa ieturēšanas kārtība.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta trešā daļa tika papildināta ar 20.[4]punktu, kurā noteikts, ka pie fiziskas personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis, tiek pieskaitīti izložu un azartspēļu laimesti, ja šā likuma 9.panta pirmās daļas 5.punktā nav noteikts citādi.

Tika grozīts likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punkts, nosakot, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti izložu un azartspēļu laimesti, ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 *euro*.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.pants tika papildināts ar divdesmit ceturto daļu, ar kuru tika noteikta izložu un azartspēļu laimestiem piemērojamā nodokļa likme un tā piemērošanas kārtība. Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta divdesmit ceturto daļu, ja maksātājs laimējis izložu vai azartspēļu laimestu, kas pārsniedz 3000 *euro*, un tas izmaksāts vienā reizē vai, summējot visā azartspēles organizēšanas vietas apmeklējuma laikā, izložu vai azartspēļu laimesta daļai, kas pārsniedz 3000 *euro*, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, taksācijas gada laikā piemēro nodokļa likmi 23 procentu apmērā, bet izložu vai azartspēļu laimesta daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, piemēro nodokļa likmi 31 procenta apmērā.

No minētā likumprojekta dokumentācijas redzams, ka likumprojekta pieņemšanas procesā Saeimā uz 1.lasījumu bija iesniegta biedrības 2017.gada 12.jūlija vēstule Nr.15/17 "Par laimestu aplikšanu ar IIN", kurā ir izklāstīti biedrības iebildumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanu izložu un azartspēļu laimestiem (*https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/FCF9FB2FA7E63CFAC2258160003062312OpenDocument*, aplūkots 12.04.2023.). No likumprojekta anotācijas konstatējams, ka minētie Latvijas spēļu biznesa asociācijas iebildumi tika izvērtēti likumprojekta izstrādē, taču tie netika atbalstīti. Proti, anotācijas VI sadaļas 3.punktā, cita starpā norādīts, ka nav panākta vienošanās par atsevišķiem jautājumiem – piemēram, par biedrības iebildumu pret laimesta aplikšanu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja laimesta apmērs pārsniedz 3 000 *euro* *https://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/FDE50450C2B3A295C225815A0054340B?OpenDocument*, aplūkots 12.04.2023.).

Apkopojot minēto, secināms, ka ar nodokli netiek aplikti un tātad nav jādeklarē tikai tādi izložu un azartspēļu laimesti, kuru kopējais apmērs (to kopsumma) attiecīgā taksācijas gada laikā nepārsniedz 3000 *euro*. Līdz ar to, ja laimesta apmērs vai vairāku laimestu kopsumma attiecīgā taksācijas gada laikā pārsniedz 3000 *euro*, personai rodas pienākums iekļaut gada ienākumu deklarācijā gūto laimestu vai vairākus laimestus un aprēķināt nodokli rezumējošā kārtībā, piemērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta divdesmit ceturtajā daļā noteikto likmi. No likumprojekta izstrādes materiāliem secināms, ka likumdevējs jau normas pieņemšanas laikā ir izvērtējis to, vai no apliekamā ienākuma atskaitāmi izdevumi par dalību azartspēlē.

[8] Likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nav ietverts jēdziena "laimests" skaidrojums, taču jēdziena "laimests" skaidrojums ietverts Azartspēļu un izložu likumā.

Saskaņā ar noteikumu Nr.899 22.[1]punktu, piemērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta trešās daļas 20.[4]punktu, ar ienākumu no izložu un azartspēļu laimestiem saprot jebkuru laimestu Azartspēļu un izložu likuma izpratnē.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 12.punktu laimests ir naudas summa, kuru spēlētājam saskaņā ar azartspēles noteikumiem laimēšanas gadījumā izmaksā azartspēles organizētājs, kā arī naudas summa vai manta, kuru spēlētājam saskaņā ar izlozes noteikumiem laimēšanas gadījumā izmaksā izlozes organizētājs.

No minētajām normām secināms, ka likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta trešās daļas 20.[4]punktā noteiktie ienākumi ir spēlētāja laimētās naudas summas, kuras azartspēļu organizētājs izmaksājis spēlētājam.

[9] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka, spēlējot azartspēles, faktiski ir nevis ieguvis naudas līdzekļus, bet gan zaudējis. Gadījumos, kad iekritis laimests, iegūtos līdzekļus atkal ieguldījis spēlēšanā.

Pieteicējs 2021.gada 3.marta paskaidrojumā norādījis, ja kopējā bilance, spēlējot azartspēles, ir negatīva, tad pārskaitījumi uz bankas kontu ir iepriekš iemaksāto summu atmaksa, nevis laimesta izmaksa. Pieteicējs 2021.gada 24.marta paskaidrojumā norādījis, ka 2018.gadā uz SIA "Optibet" kontu veicis maksājumus /summa A/ *euro,* SIA "Alfor" /summa B/*euro,* SIA "Olympic Casino Latvia" /summa C/ *euro* un SIA "Joker LTD" /summa D/*euro,* tādējādi gada ietvaros azartspēlēs zaudējot 118 265,57 *euro*. Paskaidrojumā par 2019.gadu pieteicējs norādījis, ka 2019.gadā uz SIA "Optibet" kontu veicis maksājumus /summa E/ *euro* un SIA "Joker LTD" /summa F/ *euro,* tādējādi gada ietvaros azartspēlēs zaudējot 82 458 *euro.*

[9.1] Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 1.punktā doto skaidrojumu azartspēle ir spēle, kurā fiziskā persona, iemaksājot dalības likmi, var iegūt laimestu, kas pilnīgi vai daļēji ir atkarīgs no veiksmes gadījuma vai apstākļiem, kuri iepriekš nav zināmi. Par azartspēli nav uzskatāma tāda spēle spēļu automātā, kurā vienīgais laimests ir bezmaksas spēle šajā spēļu automātā, kā arī spēle spēļu automātā ar mantiska rakstura laimestu (izņemot

laimestu naudā), kura vērtība nav lielāka par 15 *euro*. Minētajā pantā arī sniegta atsevišķu azartspēļu definīcija, piemēram, 5.punktā noteikts, ka derības ir azartspēle, kurā tās dalībnieks piedalās, iemaksājot dalības maksu (likmi) un prognozējot kāda notikuma iespējamību vai neiespējamību, un kurā laimesta lielums ir atkarīgs no spēlētāja prognozes pareizības, iemaksātās likmes un spēles noteikumos paredzētā laimesta aprēķināšanas koeficienta. Savukārt 18.punktā noteikts, ka totalizators ir azartspēle, kurā tās dalībnieks piedalās, iemaksājot likmi un izsakot prognozi par viena notikuma vai vairāku notikumu iestāšanos, iestāšanās iespējamību vai neiespējamību vai par jebko, kas var izrādīties patiess vai nepatiess, un kurā laimests ir atkarīgs no iemaksāto likmju kopsummas, koeficienta un prognozes rezultāta.

No minētajām tiesību normām izriet, ka, lai piedalītos azartspēlē, spēlētājam ir jāiemaksā noteikta dalības maksa (likme). Laimējot spēli, spēlētājam tiek izmaksāta laimesta summa, kuras vērtība ir atkarīga no veiktajām likmēm un koeficienta. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka veiksmes gadījumā spēlētājam tiek atmaksāta iemaksātā likme un laimests ir tikai tā daļa, kas pārsniedz iemaksāto likmi. Šāda interpretācija neatbilst arī Azartspēļu un izložu likumā ietvertajai laimesta definīcijai.

[9.2] Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" ietvertais pamatprincips ir tāds, ka personai jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis par visiem tās ienākumiem, ciktāl likumdevējs nav paredzējis citādi *(Satversmes tiesas 2011.gada 13.decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2011-15-01 9.5.punkts)*. Minētais princips ir nostiprināts arī likuma "Par nodokļiem un nodevām" 4.panta trešajā daļā, kas noteic, ka jebkurš ienākums, ko gūst personas, kas ir iekšzemes nodokļu maksātājas, ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli vai uzņēmumu ienākuma nodokli, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikts citādi.

Savukārt likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 7.pants noteic, ka nodokļa maksātāja gada ienākums ir visa taksācijas perioda (kalendārā gada) laikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums.

Tādējādi secināms, ka likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē ienākumi ir visi personas saņemtie naudas līdzekļi. Tiesas ieskatā, privātpersonas izklaides izdevumi atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" mērķim un principiem nav pielīdzināmi likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 10.pantā noteiktajiem attaisnotajiem izdevumiem, kā arī privātpersonas dalība izlozēs un azartspēlēs nav pielīdzināma likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" regulētajai saimnieciskajai darbībai. Tāpēc attiecībā uz azartspēļu spēlēšanas rezultātā gūto ienākumu nav attiecināma kārtība par izdevumu atskaitīšanu.

[10] Pieteicējs 2021.gada 3.marta paskaidrojumā norādījis, ka laimests nav summa, kas tiek pārskaitīta no azartspēļu konta uz norēķinu kontu, jo pārskaitīta var tikt arī azartspēlēm neizmantotā nauda.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 53.panta pirmās daļas 2.punktu interaktīvo azartspēļu organizētājs, kā arī totalizatora vai derību organizētājs, kas pieņem likmes ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību, nodrošina katram spēlētājam īpaša spēles konta izveidi uz spēļu organizētāja servera.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 53.panta pirmās daļas 3.punktu interaktīvo azartspēļu organizētājs pēc spēlētāja pieprasījuma nodrošina viņa spēles kontā esošo līdzekļu pārskaitīšanu uz to pašu kredītiestādes kontu, no kura tika pārskaitīti likmju izdarīšanai paredzētie līdzekļi.

No minētajām tiesību normām izriet, ka naudas plūsma konkrētā spēlētāja spēles kontā atspoguļo spēlētāja iemaksas dalībai azartspēlēs un azartspēļu organizētāja veiktās laimestu izmaksas spēlētājam. Pēc spēlētāja pieprasījuma azartspēļu organizētājs pārskaita spēlētāja norādīto summu no spēles konta uz spēlētāja kredītiestādes kontu. Tādējādi jāpiekrīt pieteicējam, ka gadījumos, kad spēles kontā atrodas gan laimētās summas, gan vēl neizlietotie līdzekļi likmju veikšanai, pārskaitot līdzekļus no spēles konta uz kredītiestādes kontu, pārskaitītā summa var neatspoguļot tikai un vienīgi spēlētāja laimesta apmēru. Izskatāmajā gadījumā dienests ir vērtējis pieteicēja norēķinu konta izrakstus un azartspēļu organizatoru sniegto informāciju un noteicis azartspēlēs gūto laimestu kopsummu, kura ņemama vērā, aprēķinot iedzīvotāju ienākuma nodokli. Pieteicējs nav norādījis, kuras no izmaksām, viņa ieskatā, nebūtu uzskatāmas par laimestu izmaksām, bet gan par neizmantoto iemaksu atmaksu, proti, kuros gadījumos viņš ir pieprasījis neizmantoto līdzekļu atmaksu. Saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 38.pantu, ja nodokļu maksātājs nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam, pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu nodrošina nodokļu maksātājs. Kā atzīts administratīvo tiesu pastāvīgajā judikatūrā, personas pienākums nodrošināt nepieciešamos pierādījumus palielinās proporcionāli tam, cik ļoti lēmuma pieņemšanas process notiek pašas privātpersonas interesēs. Attiecībā uz faktiem, kas veicina privātpersonai labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ir dabiski un atbilstoši pierādījumu nastu uzlikt privātpersonai, nevis valsts pārvaldei *(sk. Augstākās tiesas 2007.gada 4.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-93/2007 14.2.apakšpunktu, 2016.gada 14.aprīļa rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-856/2016 8.punktu)*.

Līdz ar to šāda vispārējā pieteicēja norāde neietekmē pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

[11] Pieteicējs 2021.gada 3.marta paskaidrojumā norāda, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa būtība ir aplikt ar nodokli gūtos ienākumus un atskaitīt izdevumus, kas saistīti ar ienākuma gūšanu, un atsaucas uz Ministru kabineta 1997.gada 1.jūlija noteikumos Nr.233 "Kārtība, kādā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekami fizisko personu ienākumi no izlozēm un azartspēlēm" (turpmāk – noteikumi Nr.233), kuri bija spēkā līdz 2012.gada 1.janvārim, noteikto kārtību.

Noteikumu Nr.233 2.1.apakšpunkts noteica, ka laimests ir vienā azartspēles reizē vai izlozē saņemta naudas summa vai cits mantisks labums (tā ekvivalents naudas izteiksmē). Minēto noteikumu 3.2.apaakšpunkts noteica, ka, izmaksājot spēlētājam laimestu, aprēķina un ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli no visas laimesta summas pēc 25% likmes, ja laimests (tā vērtība) pārsniedz 500 latus. Savukārt 9.punkts noteica, ka spēlētājs, kurš taksācijas gada laikā guvis laimestus izlozēs vai azartspēlēs, aprēķinot no laimestiem gūto ienākumu, atskaita ar piedalīšanos azartspēlē vai izlozē saistītos izdevumus, par kuriem tam ir atbilstoši šo noteikumu 8.punktā noteiktajām prasībām noformēti attiecīgos izdevumus apliecinoši dokumenti.

Ne likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" spēkā esošajā redakcijā, ne citi normatīvie akti šādus nosacījumus nesatur. Savukārt no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 5.punkta izriet, ka nodoklis aprēķināms no visu taksācijas gada laikā gūto laimestu, kas pārsniedz 3000 *euro*, kopsummas. Tas nozīmē, ka likumdevējs ir izšķīries veikt būtiskus grozījumus attiecībā uz to, kā tiek aprēķināts nodoklis no iegūtā laimesta daļas. Ar minētajām normām likumdevējs ir noteicis speciālu kārtību, kā tiek aplikta laimesta vērtība, kas pārsniedz 3000 *euro*. Ja likumdevējs uzskatītu, ka, aprēķinot nodokli, būtu ņemami vērā attaisnotie izdevumi (ieņēmumu un izdevumu starpība), šāda kārtība tiktu precīzi norādīta, līdzīgi kā tas ir noteikts likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta pirmajā daļā, aprēķinot fiziskās personas ienākums no saimnieciskās darbības, vai 11.^{9}panta pirmajā daļā, aprēķinot ienākumu no kapitāla pieauguma.

[12] Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5.^{1}daļa noteic, ka nodokļu administrācija pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, kurā veic budžetā maksājamo vai atmaksājamo summu pārrēķinu, nosaka par labu budžetam piedzenamo nodokļa summu (starpību starp maksātāja deklarēto un datu atbilstības izvērtēšanas rezultātā precizēto nodokļu summu) un aprēķina nokavējuma naudu šā likuma 29.panta otrajā daļā noteiktajā apmērā par periodu no deklarētās nodokļa summas maksāšanas termiņa līdz šā lēmuma pieņemšanas dienai. Lēmumā papildus aprēķināto nodokļa summu un nokavējuma naudu nodokļu maksātājs iemaksā budžetā 30 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas. Ja šajā termiņā nodokļu

maksātājs neveic lēmumā norādītos maksājumus, nokavējuma naudas aprēķināšana tiek atjaunota no dienas, kad pieņemts lēmums par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem.

Saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda — no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Ņemot vērā spriedumā izdarītos secinājumus, ka pieteicējam ir pienākums iekļaut gada ienākumu deklarācijā gūto laimestu vai vairākus laimestus un aprēķināt nodokli rezumējošā kārtībā, piemērojot likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta divdesmit ceturtajā daļā noteikto likmi. Pieteicējs minēto pienākumu nav izpildījis. Tāpēc dienests pamatoti pieteicējam noteica pienākumu veikt budžetā aprēķināto iedzīvotāju ienākuma nodokli un piemēroja arī nokavējuma naudu par termiņā neveiktajiem nodokļu maksājumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu (reģ.Nr.2430) par Valsts ieņēmumu dienesta 2022.gada 31.janvāra lēmuma Nr.31.1-22.10/22.10/497 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis M. Markovs